

DZIAŁANIA PROMOCYJNE

Strona e-usługi

Należy pamiętać, że strona internetowa jest również elementem promującym projekt. W celu udokumentowania wywiązania się z prawidłowego oznaczenia tej strony należy dla wniosku o płatność, w którym wskazują Państwo jako osiągnięty wskaźnik produktu i rezultatu związany z wytworzeniem i rozpoczęciem świadczenia e-usługi, dostarczyć print screen strony potwierdzający zawarcie elementów promocyjnych zgodnych z § 11 ust. 3 umowy o dofinansowanie. W szczególności należy zwrócić uwagę, aby elementy wskazane w umowie o dofinansowanie znajdowały się w jednym miejscu na portalu. Zaleca się, aby hasło określone przez Instytucję Zarządzającą, podkreślające wartość dodaną pomocy Wspólnoty, „Fundusze Europejskie – dla rozwoju innowacyjnej gospodarki” lub „Dotacje na innowacje”, najlepiej z wyrażeniem „Inwestujemy w waszą przyszłość” znajdowało się w tym samym miejscu, co emblemat UE oraz odniesienie do EFRR. Dodatkowo zaleca się, aby niezbędna informacja została umieszczona na każdej stronie e-usługi w postaci tzw. stopki.

Jednocześnie zalecane jest, aby na stronie e-usługi widniała większa ilość informacji dotyczących realizowanego projektu niż oznaczenia wymagane § 11 ust. 3 Umowy o dofinansowanie. Prosimy o rozważenie stworzenia zakładki (np. o nazwie „O projekcie”), gdzie wskazana będzie nazwa projektu z jego charakterystyką, opisem, uzyskaną kwotą dofinansowania itp. Powyższe miałyby na celu pełne informowanie użytkowników strony oraz przybliżenie im korzyści płynących z uzyskanego dofinansowania.

Pozycjonowanie (kampania SEO)

Pozycjonowanie jest jednym z najczęściej wybieranych działań promujących e-usługę. Potwierdzeniem prawidłowej realizacji zakresu rzeczowego w tym zakresie jest raport z pozycjonowania z wykazem słów kluczowych, określeniem efektywności pozycjonowania i wskazania, na której pozycji znajduje się strona e-usługi w odniesieniu do wszystkich słów/fraz kluczowych w wyszukiwarce. Dodatkowo należy dostarczyć print screen'y z wyszukiwarki na wszystkie stosowane słowa kluczowe. Często stosowanym przez Beneficjentów rozwiązaniem do skorzystania z opcji pozycjonowania jest usługa Google. Efektywność wykupionych usług (mierzonych ilością wejść, odwiedzin wg dni, źródeł z których skierowano klienta na stronę WWW, wykazem słów kluczowych) można obserwować na podstawie raportu Google Analytics lub raportu z innego panelu administracyjnego stosowanego przez wykonawcę. W takim wypadku do RIF należy dostarczyć raport w formacie PDF podpisany przez wykonawcę (print screen fragmentarycznego raportu jest niewystarczający).

Linki sponsorowane (kampania SEM)

Kolejnym najczęściej wybieranym działaniem promocyjnym są linki sponsorowane. Potwierdzeniem prawidłowej realizacji zakresu rzeczowego w tym zakresie jest raport systemowy wygenerowany z panelu administracyjnego (najczęściej jest to Google AdWords) z wykazem słów kluczowych, określeniem efektywności linkowania i poziomu wykorzystania budżetu.

Reklama bannerowa

Potwierdzeniem prawidłowej realizacji zakresu rzeczowego w tym zakresie jest raport sporządzony przez Wykonawcę ukazujący wykaz stron, na których umieszczono reklamę oraz print screen'y potwierdzające ukazywanie się banneru na wybranych stronach wraz z datą ich umieszczenia w Internecie. W przypadku braku print screen'ów potwierdzających daty, konieczne jest dostarczenie oświadczenia wykonawcy o terminie ukazywania się banneru na konkretnych stronach. W uzasadnionych przypadkach RIF wzywa do dostarczenia oświadczeń sporządzonych przez właścicieli portali/stron internetowych, na których umieszczana była reklama. Należy również dostarczyć wersję elektroniczną banneru. Przypominamy, że zarówno wersja elektroniczna banneru jak i wersja stanowiąca print screen ze stron musi zawierać wszystkie elementy wymienione w § 11 ust. 3 umowy o dofinansowanie. Brak któregośkolwiek elementu stanowi podstawę do uznania wydatków

za niekwalifikowane, chyba że podejmą Państwo działania naprawcze, o których mowa w dalszej części niniejszego maila.

Artykuły sponsorowane w Internecie

Potwierdzeniem prawidłowej realizacji zakresu rzeczowego w tym zakresie jest wersja elektroniczna artykułu sponsorowanego wraz z print screen'ami ze stron, na których artykuł został zamieszczony. Należy również dostarczyć wersję elektroniczną bannera. Przypominamy, że zarówno wersja elektroniczna artykułu jak i wersja stanowiąca print screen ze stron musi zawierać wszystkie elementy wymienione w § 11 ust. 3 umowy o dofinansowanie. Brak któregośkolwiek elementu stanowi podstawę do uznania wydatków za niekwalifikowane, chyba że podejmą Państwo działania naprawcze, o których mowa w dalszej części niniejszego maila.

e-mailing

Potwierdzeniem prawidłowej realizacji zakresu rzeczowego w tym zakresie jest print screen treści maila ze skrzynki pocztowej z ukazaną datą i godziną wysyłki (nie tekst w formie WORD) oraz raport mailingowy potwierdzający do ilu odbiorców mailing trafił oraz jakie są efekty niniejszego elementu promocji Projektu. W raporcie powinna zostać zawarta informacja o kryteriach doboru adresów do mailingu (np. kobiety w wieku 30-50 lat, wykształcenie co najmniej średnie). Raport powinien zostać sporządzony przez Wykonawcę usługi. Przypominamy, że w treści maila należy zawrzeć wszystkie elementy wymienione w § 11 ust. 3 umowy o dofinansowanie. Brak któregośkolwiek elementu stanowi podstawę do uznania wydatków za niekwalifikowane, chyba że podejmą Państwo działania naprawcze, o których mowa w dalszej części niniejszego maila.

Promocja w czasopiśmie (reklama, artykuł sponsorowany)

Potwierdzeniem prawidłowej realizacji zakresu rzeczowego w tym zakresie jest kopia strony gazety z widoczną reklamą oraz numerem strony gazety wraz z kopią I strony gazety. Przypominamy, że w treści reklamy/artykułu należy zawrzeć wszystkie elementy wymienione w § 11 ust. 3 umowy o dofinansowanie. Brak któregośkolwiek elementu stanowi podstawę do uznania wydatków za niekwalifikowane, chyba że podejmą Państwo działania naprawcze, o których mowa w dalszej części niniejszego maila.

Konferencje

Potwierdzeniem prawidłowej realizacji zakresu rzeczowego w tym zakresie są zdjęcia (wskazujące całość sali z uczestnikami, prezentacją itp., a nie tylko osobę prowadzącą), plan konferencji, zaproszenie na konferencje, lista obecności z konferencji itp. Należy pamiętać o prawidłowym oznakowaniu konferencji, prezentacji itp. zgodnie z 11 ust. 3 umowy o dofinansowanie. Brak któregośkolwiek elementu stanowi podstawę do uznania wydatków za niekwalifikowane. W przypadku konferencji trudno jest wskazać takie działania naprawcze, które będą mogły być uznane za wystarczające. Niemniej jednak, jeśli działania naprawcze, o których mowa w dalszej części niniejszego maila, zostaną podjęte, istnieje możliwość uznania wydatków za kwalifikowane.

Udział w targach

Potwierdzeniem prawidłowej realizacji zakresu rzeczowego w tym zakresie są zdjęcia (wskazujące stoisko oznakowane zgodnie z § 11 ust. 3 umowy o dofinansowanie), wpis do katalogu targowego, itp. W przypadku targów trudno jest wskazać takie działania naprawcze, które będą mogły być uznane za wystarczające. Niemniej jednak, jeśli działania naprawcze, o których mowa w dalszej części niniejszego maila, zostaną podjęte, istnieje możliwość uznania wydatków za kwalifikowane.

Materiały promocyjne (plakat, ulotka, katalog)

Potwierdzeniem prawidłowej realizacji zakresu rzeczowego w tym zakresie jest przedstawienie oryginału materiału do wglądu pracownikowi prowadzącemu sprawę (w przypadku kontroli i w uzasadnionych przypadkach do wniosków o płatność) lub zdjęć materiałów promocyjnych w pozostających przypadkach. Przypominamy, że na materiałach promocyjnych należy zawrzeć wszystkie elementy wymienione w § 11 ust. 3 umowy o dofinansowanie. Brak któregośkolwiek elementu stanowi podstawę do uznania wydatków za niekwalifikowane, chyba że podejmą Państwo działania naprawcze, o których mowa w dalszej części niniejszego maila.

Reklama na środkach komunikacji miejskiej, reklama na wyświetlaczach LED itp. – Potwierdzeniem prawidłowej realizacji zakresu rzeczowego w tym zakresie są zdjęcia wraz z oświadczeniem wykonawcy o terminie w jakim reklama była umieszczona oraz w przypadku reklam LED dokładnym wskazaniu wyświetlacza LED, na którym prezentowana była reklama. Przypominamy, że w tego rodzaju reklamach należy zawrzeć wszystkie elementy wymienione w § 11 ust. 3 umowy o dofinansowanie. Brak któregośkolwiek elementu stanowi podstawę do uznania wydatków za niekwalifikowane, chyba że podejmą Państwo działania naprawcze, o których mowa w dalszej części niniejszego maila.

Gadżety promocyjne (pen-drive, długopis, smycz itp.)

Potwierdzeniem prawidłowej realizacji zakresu rzeczowego w tym zakresie jest przedstawienie oryginału materiału do wglądu pracownikowi prowadzącemu sprawę (w przypadku kontroli i w uzasadnionych przypadkach do wniosków o płatność) lub zdjęć materiałów promocyjnych w pozostałych przypadkach. W uzasadnionych okolicznościach tego rodzaju materiały promocyjne mogą zostać uznane za tzw. małe materiały promocyjne, dla których niezbędne jest wyłącznie logo POIG i logo UE. Niemniej jednak powyższe uzależnione jest od tego, czy przedstawia Państwo wiarygodne wyjaśnienie sporządzone przez Wykonawcę / firmy zewnętrzne wskazujące, że technika wykonania stworzonych materiałów uniemożliwia czytelne zamieszczenie wszystkich wskazanych w § 11 ust. 3 umowy o dofinansowanie informacji.

Gadżety promocyjne (kubek, notatnik, kalendarz, podkładka pod mysz itp.)

Potwierdzeniem prawidłowej realizacji zakresu rzeczowego w tym zakresie jest przedstawienie oryginału materiału do wglądu pracownikowi prowadzącemu sprawę w przypadku kontroli i w uzasadnionych przypadkach do wniosków o płatność) lub zdjęć materiałów promocyjnych w pozostałych przypadkach. Przypominamy, że w tego rodzaju reklamach należy zawrzeć wszystkie elementy wymienione w § 11 ust. 3 umowy o dofinansowanie. Brak któregośkolwiek elementu stanowi podstawę do uznania wydatków za niekwalifikowane, chyba że podejmą Państwo działania naprawcze, o których mowa w dalszej części niniejszego maila.

Marketing szeptany (działania w celu wywołania u swoich klientów pozytywnych rekomendacji odnośnie usługi, rozmawianie o usłudze, wymiana informacji)

W zależności od formy prowadzenia marketingu szeptanego potwierdzeniem prawidłowej realizacji zakresu rzeczowego w tym zakresie mogą być print screen'y np. z forum społecznościowych, na których dokonywano wpisów, raporty z form komunikacji z klientami itp.

Działania PR

Potwierdzeniem prawidłowej realizacji zakresu rzeczowego w tym zakresie jest przedstawienie dokumentów w postaci np. press kit'ów, prezentacji, opracowań, notatek itp. oraz dokumentów potwierdzających wykorzystanie tych materiałów przez podmioty zewnętrzne. Potwierdzeniem mogą być również raporty/notatki ze spotkań np. z dziennikarzami, itp. Na dokumentach przekazywanych dziennikarzom/podmiotom zewnętrznym, które zostały opracowane przez Beneficjenta należy zawrzeć wszystkie elementy wymienione w § 11 ust. 3 umowy o dofinansowanie. Brak któregośkolwiek elementu stanowi podstawę do uznania wydatków za niekwalifikowane, chyba że podejmą Państwo działania naprawcze, o których mowa w dalszej części niniejszego maila.

Jednocześnie przypominamy, że Beneficjent zobowiązany jest posiadać oryginały dokumentów dotyczących promocji jak i materiałów promocyjnych, o których mowa wyżej. Powyższe wynika z zapisów § 10 umowy o dofinansowanie.

Dodatkową trudnością dotyczącą realizacji działań promocyjnych jest weryfikacja ich efektywności. Przypominamy, że zgodnie z § 6 ust. 1 umowy o dofinansowanie „*Warunkiem uznania wydatków za kwalifikujące się do objęcia wsparciem jest poniesienie ich przez Beneficjenta w związku z realizacją Projektu, zgodnie z postanowieniami Umowy, katalogiem wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem określonym w Rozporządzeniu oraz z zasadami racjonalnej gospodarki finansowej, w szczególności zaś najkorzystniejszej relacji nakładów do rezultatów*”, natomiast zgodnie z § 12 ust. 2 umowy o dofinansowanie „*Beneficjent zobowiązuje się do ponoszenia wszystkich wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem z zachowaniem zasady uczciwej konkurencji, efektywności, jawności i przejrzystości oraz zobowiązany jest dołożyć wszelkich starań*

w celu uniknięcia konfliktu interesów rozumianego jako brak bezstronności i obiektywności w wypełnianiu funkcji jakiegokolwiek podmiotu objętego Umową w związku z jej realizacją". Zrzucanie zatem całkowitej odpowiedzialności za powodzenie działań promocyjnych na Wykonawców tych usług, czy też brak odpowiednich zapisów w umowach zawieranych z Wykonawcami, które winny chronić Państwa interesy, nie może stanowić wyjaśnienia dla wykonywania działań promocyjnych (czy też innych w ramach projektu) w sposób niezgodny z wyżej przytoczonymi zasadami. Dodatkowo brak odpowiedniej dokumentacji potwierdzającej realizację odpowiednich rodzajów promocji będzie stanowiło o uznaniu wydatków za niekwalifikowane ze względu na naruszenie zapisów § 6 ust. 2 pkt 4) umowy o dofinansowanie, zgodnie z którym „Wydatkami kwalifikującymi się do objęcia wsparciem są wydatki, które jednocześnie zostały prawidłowo udokumentowane”.

Działania naprawcze

Informujemy, iż w przypadku gdy, nie wywiązali się Państwo z różnych powodów z zapisów Umowy o dofinansowanie w zakresie prawidłowego oznakowania materiałów promocyjnych i RIF uznała bądź będzie zmuszona uznać wydatek dotyczący działań promocyjnych za niekwalifikowany istnieje możliwość przeprowadzenia działań naprawczych. W związku z powyższym, w nawiązaniu do zaleceń Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości z dnia 10 grudnia 2012r., mają Państwo możliwość podjęcia działań naprawczych tzn. możliwość wykonania działań promocyjnych dotyczących niekwalifikowanego wydatku w terminie późniejszym, w ramach środków własnych, jednakże do czasu zakończenia weryfikacji wniosku o płatność pośrednią/ końcową/ kontroli i akceptacji zrealizowanych działań promocyjnych przez RIF. W związku z powyższym należy dostarczyć do RIF Państwa oświadczenie wskazujące jakie działanie naprawcze, w jaki sposób oraz kiedy zostaną przez Państwa zrealizowane. Dodatkowo po realizacji działań naprawczych wskazanych w oświadczeniu należy przedłożyć dokumenty potwierdzające ich wykonanie. Przypominamy, iż dokumenty powinny zostać podpisane przez Wykonawcę usługi.